

М. М. Турчин

Павловський Олександр Іванович

ПАВЛОВСЬКИЙ Олександр Іванович (27. 06. 1927, Запоріжжя — 12. 02. 1993, м. Нижній Новгород, РФ) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1963), академік РАН (1991). Герой Соціалістичної Праці (1966). Сталінська (1953) та Ленінська (1963) премії, Державні премії СРСР (1983) та РФ (1999, посмертно). Заслужений діяч науки і техніки РРФСР (1988). Закінчив Харківський університет (1950). Від 1951 у КБ № 11 у м. Арзамас-16 (нині Саров Нижньогородської обл.) під керівництвом А. Сахарова та Ю. Харитона працював над створенням термоядерної зброї. Від 1960 — завідувач дослідного відділу, від 1971 — завідувач сектору фундаментальних і прикладних досліджень, водночас згодом — заступник наукового керівника, від 1993 — перший заступник наукового керівника НДІ експериментальної фізики (Саров). Наукові дослідження в галузі нейтронної фізики, імпульсної техніки, фізики високих густин енергії, квантової електроніки. Засновник нового напрямку в фізиці високих енергій — магнітна кумуляція. Під його керівництвом створено потужні імпульсні джерела енергії на основі магнітокумулятивних генераторів, пристроїв для генерування надсильних імпульсних магнітних полів. 1991 у журналі «Успехи физических наук» (т. 161) П. опублікував статтю «Воспоминания разных лет». 2003 у Сарові видано збірник наукових праць «Физика и техника высоких плотностей электромагнитной энергии: Памяти акад. РАН Александра Ивановича Павловского».

Основні праці

Безжелезный индукционный линейный ускоритель // Атомная энергия. 1970. Т. 28, вып. 5 (співавт.); Безжелезные линейные индукционные ускорители // Там само. 1974. Т. 37, вып. 3

(співавт.); Мощный электронный ускоритель ЛИУ-10 // Докл. АН СССР. 1980. Т. 250, № 5
(співавт.); Электроразрядный CO₂ лазер с объемом активной области 0,28 м³ // Квантовая
электроника. 1987. Т. 14, № 2 (співавт.); Магнитная кумуляция // Природа. 1990. № 8;
Генерация воспроизводимых импульсных магнитных полей до 20 МГц // Докл. РАН. 1994. Т.
334, № 3 (співавт.).

Рекомендована література

1. Памяти Александра Ивановича Павловского // Успехи физических наук. 1993. Т. 163, № 11.

Бібліографічний опис:

Павловський Олександр Іванович / М. М. Турчин// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-882479>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).